

[1].

**Таблиця 1**  
**Порівняльний аналіз функціонування державних і приватних стоматологічних закладів**

| Стоматологічні заклади державної форми власності  | Стоматологічні заклади приватної форми власності   |
|---|--|
| <b>1. Стан фінансування</b>   |  |
| 1. Тенденція до браку обсягів фінансування, наявність жорстких рамок кошторису з відповідними статтями.<br>2. Неможливість: вільного розпорядження фінансовими ресурсами; оперативного розпорядження коштами без довготривалого погодження з контролюючими органами | 1. Самофінансування, можливість вільного та оперативного розпорядження коштами залежно від реальної потреби<br>2. Відсутність постійного кошторису.                          |
| <b>2. Стан матеріально-технічної бази</b>   |  |
| 1. Наявність застарілого та незручного обладнання, неможливість вчасного його оновлення.<br>2. Порушення санітарно-епідеміологічного режиму.  | 1. Високий рівень матеріального і технічного забезпечення.<br>2. Можливість керівника закладу (підприємця) самостійно вирішувати питання придбання обладнання та матеріалів. |
| <b>3. Оплата медичної послуги</b>   |  |
| 1. Самовільне, неконтрольоване встановлення лікарями розцінок на медичні послуги.<br>2. Сплата пацієнтом коштів за лікування поза касою   | 1. Формування прайс-аркуша.<br>2. Сплата пацієнтом коштів у касу згідно з актом виконаних робіт  |
| <b>4. Оплата праці медичних працівників</b>   |  |
| 1. Фіксована заробітна плата  | 1. Нефіксована заробітна плата.<br>2. Отримання лікарями відсотка від фактично виконаного обсягу робіт   |
| <b>5. Організаційні засади лікувального процесу</b>   |  |
| 1. Неможливість своєчасного впровадження сучасних технологій лікування.<br>2. Відсутність гарантії на проведене лікування.  | 1. Гарантія якості на всі види стоматологічних втручань.<br>2. Використання сучасних стоматологічних матеріалів  |
| <b>6. Інші відмінності</b>  |  |
| 1. Складна процедура звільнення працівника за ініціативою адміністрації.<br>2. Відсутність фінансування на рекламу.<br>3. Фактична відсутність мотивації до праці.  | 1. Звільнення працівника після 2–3 порушень виробничої дисципліни.<br>2. Можливість витрат на рекламу.<br>3. Наявність мотивації до праці.                                   |

Як свідчить практика, за останні роки в Україні високими темпами розвиваються недержавні стоматологічні заклади, які, по-перше, суттєво знижують навантаження на державний бюджет, по-друге, забезпечують поступовий перехід на різні форми приватної стоматологічної допомоги, і, по-третє, потребують вироблення відповідних механізмів державного регулювання їх діяльності.

### Література

1. Базелюк Ю. Напрями реформування закладів охорони здоров'я // Часопис соціально-економічної географії. – 2015. – 18(1). – С. 190-194
2. Мартякова О. В. Механізм реалізації державно-приватного партнерства у сфері охорони здоров'я / О. В. Мартякова, І. В. Трикоз // Часопис економічних реформ. – 2013. - № 4 (12). – С.33-39.
3. Шекера О.Г. Концептуальні положення щодо реформування медичного забезпечення збройних сил України / О.Г. Шекера // Здоров'я суспільства. – 2015. – № 1-2. – С. 84-92

**Алла КОЛОДНИЦЬКА**

Тернопільський національний економічний університет, Україна

### **ОСОБЛИВОСТІ ТРАНСКОРДОННОГО СПІВРОБІТНИЦТВА РЕГІОНІВ ТА ЇХ ВЗАЄМОДІЯ В РАМКАХ ЄВРОРЕГІОНІВ**

Впродовж останніх двох років в Україні активно впроваджується нова регіональна політика, яка базується на підходах та принципах Європейського Союзу.

На сьогодні перед регіональним розвитком стоїть багато завдань та викликів. В першу чергу це макроекономічна ситуація, яка через конфлікт на Сході України, залишається доволі складною для регіонів і безумовно впливає на їх розвиток.

Метою нової державної регіональної політики є створення умов для динамічного, збалансованого розвитку України та її регіонів, забезпечення їх соціальної та економічної єдності, підвищення рівня життя населення, додержання гарантованих державою соціальних стандартів для кожного громадянина незалежно від його місця проживання.

Державною стратегією регіонального розвитку на період до 2020 року, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 6 серпня 2014 р. № 385, розвиток транскордонного співробітництва визначено одним із пріоритетних завдань реалізації державної регіональної політики.

На сьогодні транскордонне співробітництво здійснюється як на міждержавному рівні, так і на рівні локальних територіальних громад та їх представницьких органів а також місцевих органів виконавчої влади. Таке співробітництво сприяє соціальній та економічній конвергенції

прикордонних регіонів та створенню нових можливостей для їх розвитку, в тому числі розвитку економічних, соціальних, науково-технічних, екологічних, культурних та інших відносин, обміну досвідом.

Україна займає вигідне географічне положення оскільки має кордон із сімома державами, 19 із 27 адміністративно-територіальних одиниць є прикордонними.

Після розширення Європейського Союзу у 2004-2007 роках Україна отримала спільний кордон з країнами – членами Євросоюзу а її прикордонні регіони стали об'єктами регіональної політики Євросоюзу спрямованої на соціально-економічне вирівнювання прикордонних територій.

Дієвою організаційною формою транскордонного співробітництва є єврорегіони. Співпраця в рамках єврорегіонів передбачає, насамперед, визначення першочергових завдань і формування системи проектів, що відповідають євроінтеграційним пріоритетам державної та європейської регіональної політики, зокрема з розбудови транспортної, енергетичної, прикордонної, туристичної та інформаційної інфраструктури, сучасних систем техногенно-екологічної безпеки, соціального захисту, освіти і науки, розвитку підприємництва, що забезпечить сталий соціально-економічний і просторовий розвиток територій та запобігатиме подальшому збільшенню розривів у цих сферах на кордоні Європейського Союзу (ЄС) з Україною.

Так, на території таких прикордонних областей, як Вінницька, Волинська, Закарпатська, Івано-Франківська, Львівська, Луганська, Одеська, Сумська, Харківська, Чернівецька, Чернігівська, Донецька, створено дев'ять єврорегіонів - Буг, Верхній Прут, Дністер, Дніпро, Карпатський, Нижній Дунай, Слобожанщина, Донбас та Ярославна, п'ять єврорегіонів створено з державами - членами ЄС (Польща, Словаччина, Румунія, Угорщина).

Незважаючи на велику кількість утворених єврорегіонів більшість із них фактично не функціонують. Так, станом на 2014 рік з 10 єврорегіонів фактично функціонувало лише 4 єврорегіони: Карпатський єврорегіон, єврорегіон «Буг», єврорегіон «Нижній Дунай» і єврорегіон «Верхній Прут». У більшості євро регіонів засідання Рад відбуваються рідше ніж раз на рік.

Транскордонне співробітництво сприяє залученню фінансових ресурсів зі структурних фондів Євросоюзу, які скеровуються для реалізації спільних проектів прикордонних суміжних регіонів, що є

спільним механізмом вирішення проблем та підвищення конкурентоспроможності регіонів.

Згідно Рекомендацій парламентських слухань на тему: «Транскордонне співробітництво як чинник євроінтеграційних процесів України» схвалених постановою Верховної Ради України від 21 вересня 2016 року № 1537-VIII для підвищення ефективності транскордонного співробітництва місцевим органам виконавчої влади, органам місцевого самоврядування і територіальним громадам слід надати більше самостійності у вирішенні спільних з адміністративно-територіальними одиницями сусідніх держав транскордонних проблем розвитку, зокрема в частині формування місцевих бюджетів та використання відповідних коштів. Це питання тісно пов'язане з процесами децентралізації влади в Україні, що відбуваються відповідно до принципів і засад, прийнятих у Європейському Союзі.

Реформа децентралізації, в рамках якої надходження до місцевих бюджетів суттєво зросли, розширює можливості на місцях більш активно долучатись до реалізації транскордонних проектів. Проте таке фінансування є цільовим і передбачає залучення власних ресурсів в розмірі від 10%. Тому фінансове забезпечення транскордонного співробітництва варто розглядати як механізм, який при залученні порівняно невеликої частки власних коштів дає можливість залучити зовнішні фінансові ресурси і отримати значний соціально-економічний ефект в прикордонному регіоні. Так, наявність більшого обсягу власних фінансових ресурсів дозволяє реалізовувати більше власних та спільних цілей, завдань і проектів.

Державна програма розвитку транскордонного співробітництва на 2016-2020 роки затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 23 серпня 2016 р. № 554 встановила пріоритети транскордонного співробітництва із сусідніми державами, в тому числі в рамках євро регіонів.

Належне виконання програмних заходів Стратегії поєднане із подальшим впровадженням реформи із децентралізації влади в Україні сприятиме ефективному підвищенню рівня конкурентоспроможності прикордонних регіонів України шляхом активізації та розвитку транскордонного співробітництва.

#### *Література*

1. Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2020 р.

// Офіційний вісник України від 09.09.2014, № 70, стор. 23, стаття 1966, код акту 73740/2014.

2. Постанова Верховної Ради України «Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Транскордонне співробітництво як чинник євроінтеграційних процесів України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1537-viii>.

3. Бюджетна та податкова децентралізація – 2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.decentralization.gov.ua>.

**Михайло КОРНИЦЬКИЙ**

Тернопільський національний економічний університет, Україна

## **ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ІНФОРМАЦІЙНИМИ**

### **ЗВ'ЯЗКАМИ**

В умовах реформування економіки України перед громадськими організаціями виникають нові проблеми, які докорінним чином відрізняються від ситуації минулих років. Під впливом зовнішнього середовища виникають і стають все більш складними труднощі функціонування організації, що зумовлює обов'язкове врахування всіх аспектів діяльності в громадській організації. Це в свою чергу приводить до необхідності формування нового підходу до методології і організації управління в сучасних умовах, який базується на підвищенні ефективності інформаційних зв'язків.

Важливою умовою управління інформаційними зв'язками громадської організації є наявність достатньої кількості фінансових та людських ресурсів, оскільки для ефективного прийняття рішень необхідно: інформація з бухгалтерії, робочих груп, комісій; організувати за допомогою інших економічних служб збір додаткової інформації, що потрібна їй для аналізу і висновків, що не міститься в існуючих документах; впроваджувати нові процедури збору аналітичної інформації на постійній основі; можливість швидко доводити інформацію до голови громадської організації. Тому виникає необхідність впровадження та розробки автоматизованої системи збору і обробки економічної інформації.

Ефективність автоматизованої системи збору і обробки економічної інформації, в першу чергу, залежить від застосовуваних методів і засобів

вимірювання, фіксації і передачі інформації, а також від своєчасної її обробки і представлення користувачам різних рівнів. Практика свідчить, що традиційно існуючі методи збирання інформації не забезпечують належної оперативності і якості управління через витрати часу на таке збирання, а також через велику частку ручної праці.

Затримка фактичної інформації з часу її отримання до обробки на комп'ютері, як свідчить аналіз цих процесів, відбувається через довготривале документальне оформлення первинних документів, на яких ґрунтується традиційний бухгалтерський облік, а також через недосконалі способи передачі документів на обробку. Тому важливим елементом методичного удосконалення обліку є зближення планових і облікових одиниць вимірювання показників, які характеризують об'єкти управління.

Необхідно також організувати автоматизоване збирання інформації за допомогою сучасних інформаційних технологій. Це дозволить отримувати певні відхилення і використовувати їх як для обліку, так і для прийняття оперативних управлінських рішень. Крім того, застосування цього принципу дозволить використовувати планові показники, що вже наявні у базі даних, як облікові. Це означатиме, що можна виражати фактичні показники їх відхиленням від планових, враховуючи ряд ознак, які характеризуватимуть причини цих відхилень. Все це значно скоротить обсяги інформації, яка має збиратися, запобігатиме її дублюванню та зменшить трудомісткість процесу її збирання.

На нашу думку, у такому випадку можна чекати найбільшого економічного ефекту від застосування сучасного комплексу технічних засобів для системного збирання та обробки економічної інформації.

Формування інформаційної бази має підпорядковуватись певним вимогам: достовірність накопичуваної інформації, необхідність і достатність її обсягу, своєчасність передачі і представлення. Порядок переліку названих вимог не має значення, вони рівносильні, і недотримання якоїсь з них може призвести до невірності прийняття управлінських рішень.

Це означає, що автоматизована система управління громадської організації, яка базується на аналітичних інформаційних технологіях, має містити декілька новітніх інформаційних і математичних технологій, як це зображено на рис.1. Блок OLAP (on-line analytical processing) реалізує оперативний аналіз поточної ситуації, її співставлення з даними ретроспективного економічного аналізу в рамках аналітичної